

eUprava – moje okno za e-poslovanje z državo

mag. Alenka Koporc in mag. Tatjana Mizori Zupan (Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informatiko, Urad za razvoj digitalnih rešitev)

Objavljeno v reviji: [Rikoss 2022 / 4](#)

V članku predstavljamo novo elektronsko osebno izkaznico in njeno uporabnost. Ponujamo vam neposredne povezave do obrazcev za poslovanje z občinami in vam svetujemo, kako poiskati pravo vlogo na portalu eUprava ali s pomočjo službe za podporo prek telefona.

Elektronska osebna izkaznica

Osebna izkaznica je javna listina, s katero državljan Republike Slovenije izkazuje svojo identiteto, državljanstvo in potuje v nekatere tuje države. Pravico do tega dokumenta pridobi vsak državljan Republike Slovenije z rojstvom ali ob drugem načinu pridobitve državljanstva Republike Slovenije. Za polnoletnega državljana s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki nima drugega osebnega dokumenta, izdanega s strani države, opremljenega s fotografijo, je osebna izkaznica obvezna. Mladoletnim osebam je izdana za dobo veljavnosti petih let, polnoletnim za dobo desetih let, osebam, ki dopolnijo sedemdeset let starosti pa se izda osebna izkaznica s trajno veljavnostjo. Od pomladi letos lahko državljan, starejši od 12 let, pridobite elektronsko osebno izkaznico. Gre za osebno izkaznico, ki vsebuje biometrične podatke in ima dodana digitalna potrdila za sodobno e-poslovanje. Z njo se namreč lahko prek sistema SI-PASS prijavite v e-storitve javne uprave in elektronsko podpisujete dokumente.

Aktivacija elektronske osebne izkaznice

Novo osebno izkaznico lahko takoj po pridobitvi uporabljate kot do sedaj za osebno identifikacijo in prehod državne meje. Če pa jo želite uporabljati tudi v digitalnem svetu, kot je na primer elektronski podpis ali za digitalno prijavo v razne spletne aplikacije, jo je potrebno najprej aktivirati. Trenutno lahko elektronsko osebno izkaznico v elektronskem svetu uporabljate le s čitalnikom kartic, v pripravi pa je mobilna aplikacija, prek katere jo boste lahko aktivirali in uporabljali brez uporabe čitalnika.

Veljavnost elektronske osebne izkaznice

Elektronsko osebno izkaznico lahko uporabljajo državljan RS od dopolnjenega dvanajstega leta dalje. Njena veljavnost sovpada z datumom veljavnosti na dokumentu, skladno z zgoraj navedenimi pravili. Digitalna potrdila, ki so nameščena

na elektronski osebni izkaznici, so veljavna, kolikor je veljavna osebna izkaznica oziroma največ 10 let.

Kaj storiti v primeru izgube ali kraje osebne izkaznice?

Če osebno izkaznico izgubite ali vam jo ukradejo, oziroma če obstaja nevarnost zlorabe digitalnih potrdil elektronske osebne izkaznice, morate poskrbeti, da bodo digitalna potrdila preklicana ali vsaj začasno razveljavljena.

Zahtevek za začasno razveljavitev lahko oddate na dva načina: elektronsko, a le z uporabo drugega identifikacijskega sredstva (npr. s smsPASS). na strani za začasno razveljavitev (<https://www.si-trust.gov.si/sl/storitve-ca/CcWeb/eid/preklic>). Lahko pa razveljavitev uredite osebno na upravni enoti ali v tujini na diplomatsko konzularnem predstavništvu.

Začasna razveljavitev lahko traja največ 48 ur. Če v tem času ne boste podali zahtevka za umik začasne razveljavitve, bodo digitalna potrdila na elektronski osebni izkaznici dokončno preklicana. Če se odločite, da elektronske osebne izkaznice ne želite več uporabljati, lahko na upravni enoti ali diplomatsko-konzularnem predstavništvu podate zahtevek za preklic elektronske osebne izkaznice. Vaša osebna izkaznica bo kljub preklicanim digitalnim potrdilom ostala veljavna in jo boste lahko še naprej uporabljali za izkazovanje identitete in prehod meje.

Preklic elektronske osebne izkaznice je dokončen in ga ni mogoče razveljaviti.

Kje bo še možna uporaba elektronske osebne izkaznice?

V prihodnosti bo elektronska osebna izkaznica lahko služila tudi za namene identifikacije v zdravstvenih ustanovah, enako kot zdravstvena kartica.

Osebna izkaznica je tudi v postopku priglasitve kot nacionalni dokument za čezmejno elektronsko poslovanje, kar pomeni, da bo državljani Republike Slovenije lahko z osebno izkaznico opravljal tudi e-storitve tujih ponudnikov.

Za več informacij obiščite spletno stran <https://www.si-trust.gov.si/sl/eoi/>

Elektronske storitve občin

Oba državna portala za storitve, eUprava in SPOT, že nekaj časa sodelujeta tudi z občinami. Na portalu eUprava imamo v ta namen posebno stran: <https://e-uprava.gov.si/podrocja/drzava-druzba/storitve-obcin.html>

Na omenjeni povezavi so občanom na voljo naslednje storitve:

- Vloga za uveljavitev enkratne denarne pomoči za novorojenca
- Vloga za spremembo lastništva ali uporabnika nepremičnine za napoved odmere NUSZ

- Vloga za izdajo soglasja lastnika zemljišča ob prireditvi
- Vloga za izdajo potrdila o predkupni pravici
- Vloga za izdajo mnenja na izdelano projektno dokumentacijo za gradnjo v varovalnem pasu prometne površine
- Vloga za izdajo dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom
- Vloga za izdajo odločbe o komunalnem prispevku
- Vloga za izdajo dovoljenja za popolno, polovično ali delno zaporo prometne površine zaradi izvajanja del na njej
- Vloga za prijavo obratovalnega časa gostinskega obrata (kmetije)
- Vloga za izdajo lokacijske informacije
- Vloga za dostop do informacij javnega značaja

Na vseh vlogah, kjer se odločitve organa vročajo po Zakonu o splošnem upravnem postopku (ZUP), je uporabnikom na voljo tudi možnost izražanja zelenega načina vročitve (fizično ali elektronsko).

Uporabniki eUprave tako na portalu eUprava dobite enotno uporabniško izkušnje ne glede na to ali gre za storitev na državnem ali lokalnem nivoju. Na žalost pa te možnosti ne izkoriščajo še vse občine. Zato preverite, če je vaša občina med prejemniki vlog in če ni, jo lahko občani pozovete, da se priključi in vam tako omogoči enostavnejše poslovanje z njo.

KAKO DO PRAVE VLOGE NA PORTALU E-UPRAVA

Na portalu eUprava najdete prek 300 različnih vlog, ki jih lahko oddate v postopkih, ki jih izvajajo organi in institucije na državni in lokalni ravni.

Kako najlažje najti pravo vlogo?

Do vlog, s katerimi začnete postopek, pridete na različne načine. Če niste prepričani ali vloga za postopek, ki ga želite opraviti, sploh obstaja, je najlažje, da začnete iskanje prek prve strani, kjer se nahaja seznam področij, imenovanih življenjski dogodki. Teh področij na eUpravi je 12, in sicer:

- Družina, otroci, zakonska zveza;
- Osebni dokumenti, potrdila, selitev;
- Izobraževanje, kultura;
- Delo in upokožitev;
- Sociala, zdravje, smrt;
- Nepremičnine in okolje;
- Potovanja;
- Promet in prometna infrastruktura;
- Kmetijstvo, gozdarstvo, prehrana;
- Davki;

- Država in družba ter
- Podjetništvo.

Po izbiri določenega področja oziroma kliku nanj se odprejo pripadajoča podpodročja, ki vas nato usmerijo na določene opise postopkov/storitev, kjer se nahajajo posamezne vloge.

Druga možnost pa je, da na portalu neposredno obiščete stran na povezavi <https://e-uprava.gov.si/podrocja/vloge.html>, kjer lahko iščete samo po vlogah, ki se nanašajo na konkretne življenjske dogodke, ne pa tudi po drugih vsebinah.

Ne glede na to, kateri način boste izbrali, upamo, da boste našli to, kar iščete. Če iskane vloge ne najdete, se lahko obrnete na Enotni kontaktni center, ki nudi uporabnikom pomoč prek telefona 080 2002 ali e-pošte ekc@gov.si, vsak delovni dan od 8. do 22. ure.

Verjamemo, da z vzpostavljanjem novih storitev na portalu eUprava tudi vam poenostavljamo poslovanje z državo. Zato bomo še posebej veseli vašega odziva in novega predloga, kakšne storitve si še želite. Želimo biti vedno boljši, zato so mnenja in predlogi naših uporabnikov zelo pomembni.

Kontaktirate nas lahko prek kontaktnega obrazca: <https://e-uprava.gov.si/pomoc-kontakt/vprasanja-in-mnenja.html>